

تجارت

روی شانه‌ی رکود

مترجم: فرامرز نیازی

شوریه‌شکاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
برنال جامع علوم انسانی

درصد از کل تقلب‌ها را شامل می‌شود. دشوار شدن شرایط بازار موجب افزایش فشار و انگیزه برای ارتکاب به تقلب شده است. شرایط اقتصادی در دوران رکود به شکلی که اکنون در حال تجربه‌ی آن هستیم، موجب ایجاد انگیزه برای فعالیت نامشروع می‌شود و به همان اندازه، هنگامی که کسب و کار نزول کند مشکلات موجود به‌طور فزاینده‌ای پدیدار می‌شوند که این موضوع خود باعث افزایش احتمال کشف یا رسیدگی به چنین مواردی خواهد شد. شرکت‌هایی که در چند سال گذشته از رشد بالایی برخوردار بودند اکنون در دستیابی به اهداف مورد نظر خود با مشکل مواجه شده‌اند.

مدیران امور مالی باید نسبت به افزایش ریسک کلاهبرداری در شرایط دشوار تجاری آگاه باشند و اقدامات مناسبی را جهت کشف آن انجام دهند.

استمرار رکود اقتصادی و سیطره‌ی اخبار اقتصادی ناگوار با رشد چشم‌گیر فعالیت‌های نامشروع همراه شده است. طبق گزارش سالانه‌ی دولت بریتانیا میزان کلاهبرداری‌ها با ۱۴ درصد افزایش از ۱/۰۴ میلیارد پوند در سال ۲۰۰۷ به ۱/۹ میلیارد پوند در سال ۲۰۰۸ رسیده است. کلاهبرداری در بخش مالی و بیمه با افزایش شگفت‌انگیز ۸۳ درصدی به ۷۸۸ میلیون پوند رسیده است، که ۶۶

وجود چنین مشکلاتی باعث افزایش انگیزه در ارتکاب کلاهبرداری به منظور پنهان کردن نتایج نامطلوب از ناظران داخلی و خارجی می‌شود. از سوی دیگر وجود رکود در کسب و کار موجب می‌شود کلاهبرداری‌هایی که در سال‌های قبل به دلیل سود زیاد پنهان مانده‌اند، شناسایی نشوند، اما اصرار برای دست‌یابی به نتایج هم ممکن است باعث غفلت از کنترل‌های پایه و اساسی شود که در گام نخست مانع از وقوع کلاهبرداری می‌شوند. چنین شرایطی نیز افراد را تشویق می‌کند روش‌هایی همراه با تقلب را به کار گیرند تا در کارشان باقی بمانند و حقوق و مزایای خود را افزایش دهند.

زنگ‌های خطر

مدیران امور مالی باید نسبت به سه نوع اصلی کلاهبرداری هشیار باشند: نخست کلاهبرداری خارجی که توسط فردی خارج از سازمان انجام می‌شود، دوم کلاهبرداری داخلی که توسط مدیران یا کارکنان شکل می‌گیرد (که این نوع آن شامل بیش از نصف تقلب‌ها است) و در نهایت سومین نوع آن تبانی است که نوعی همکاری میان یک فرد در درون سازمان و یک فرد بیرون از آن است. چند علامت هشداردهنده برای فعالیت‌های متقلبانه در سازمان شما وجود دارد. در اینجا فقط به برخی از علایمی که مدیر امور مالی باید آمادگی پیشگیری از رخداد آن را داشته باشد، توجه می‌کنیم:

تعامل با فروشندگان مواد و کالا:

- فروشندگانی که صندوق پستی، آدرس محل سکونت آنها شبیه یک کارمند شرکت است
 - فروشندگانی که رقم مالیات قابل پرداخت آنها ناقص است
 - فروشندگانی که تخفیف‌های معمول را ارائه نمی‌دهند به‌خصوص در رابطه با افرادی که زمان پرداخت آنها نسبت به دیگر افراد زودتر است
 - فروشندگانی که جدید یا به نسبت جدیدند و فقط با یک نفر در شرکت سروکار دارند
 - تغییر بی‌پای مشاوران حقوقی و حساب‌رسان ممکن است نشان دهد فردی تلاش می‌کند مشاوران دلخواه خود را به کار گیرد
- دفتر دریافت‌ها و پرداخت‌ها:**
- فراوانی قلم‌خوردگی در دفتر صندوق
 - وجود ثبت‌هایی با دست‌خط‌های مختلف
 - فاکتور جدید و تانخورده‌ای که نشان می‌دهد دست به دست نشده است

- اقلامی که ثبت نشده‌اند یا به روز نشده‌اند
- وجود تعداد بالایی از اقلام مربوط به افراد مشابه‌ای که رقم مربوط به آنها زیر حد نصابی است که به تأیید نیاز دارد.

شناسایی یک کلاهبردار

- علاوه بر شناسایی علائم هشداردهنده، آشنایی با خصوصیات فردی کلاهبردار نیز بسیار مهم است. درک ذهنیت و اقدامات یک کلاهبردار به شما در شناسایی اتفاقات قبل از رخداد فاجعه کمک می‌کند:
- کلاهبرداری هنوز یک پدیده‌ی "مردانه" است و ۸۰ درصد کلاهبردارها مردها هستند.
- کلاهبردارها فعالیت انفرادی را ترجیح می‌دهند و از تفویض وظائف به دیگران خودداری می‌کنند.
- به طوری که در مدت زمان طولانی کار می‌کنند تا از شانس کشف تقلب بکاهند.
- کلاهبردارها ممکن است پرهیاهو و مطمئن به نظر برسند تا مانع مواجه شدن خود با دیگران شوند.
- کلاهبردارها ممکن است تمایلی به ارتقاء شغلی نداشته باشند و برای این‌که شناخته نشوند تمایلی به صعود از پله‌های ترقی نیز نخواهند داشت.

پیش‌گیری به جای درمان

کلاهبردارها از فرصت‌ها و ضعف‌های موجود استفاده می‌کنند. در اکثر موارد کلاهبرداری‌ها از اقلام کوچک و به ظاهر بی‌اهمیت شروع می‌شود که توجه کافی به آنها نمی‌شود و سپس به موارد گسترده‌ای تسری می‌یابد. شما به عنوان مدیر امور مالی می‌توانید به کمک چند فرایند، احتمال کلاهبرداری در شرکت خودتان را کاهش دهید. منافع این کار به مراتب بیشتر از هزینه‌های به‌کارگیری روش‌های زیر است.

ساده‌ترین شگرد کلاهبردارها دستکاری در هزینه‌ها است. روش‌های برخورد با هزینه‌ها را تا حد امکان شفاف کنید. کنترل‌های مناسب نیز اهمیت زیادی دارند به عنوان مثال تمام هزینه‌ها را به تایید یک کارمند ارشد یا حتی مدیر عامل و رئیس برسانید.

استخدام افراد صادق یکی از مؤثرترین روش‌ها برای کاهش احتمال کلاهبرداری است. جلوگیری از ورود مجرمین احتمالی به محیط کار می‌تواند شاخص ریسک شما را به شدت کاهش دهد. سیاست‌های کنترل و بررسی داوطلبان استخدام را با جدیت و توجه توسعه دهید و به حساسیت شغل‌های مربوط توجه کنید.

از مدیران و سرپرست‌های بخش‌ها بخواهید که میزان ریسک

بخش‌های مربوط به خود را تجزیه و تحلیل کنند. هنگام استخدام نیروهای جدید به طور حتم باید سوابق آنها از نظر استخدام، اعتبار، سوء پیشینه ارزیابی شود.

استفاده از روش‌های کنترل داخلی باعث کاهش احتمال ریسک می‌شود. این معیارها برای اطمینان از اثربخشی و کارایی عملیات، تطبیق با قوانین و مقررات، حفاظت از دارایی‌ها و صحت بخشیدن به گزارش‌های مالی طراحی شده‌اند.

- تفکیک وظائف: هیچ‌کارمندی نباید هر دو مسئولیت ثبت و پردازش یک معامله را به عهده بگیرد.

- کنترل‌های دسترسی: دسترسی به دارایی‌ها و اطلاعات مقداری و ریالی و همچنین سامانه‌های حسابداری باید منحصراً در اختیار افراد مجاز باشد.

- کنترل‌های تفویض اختیار: روش‌هایی را برای تعیین چگونگی شروع، اجرا، ثبت و بازنگری رویدادهای مالی طراحی و به کار گیرید.

یک سامانه‌ی گزارشگری مستقل می‌تواند یک عامل بازدارنده‌ی اضافی برای بررسی تقلب‌های مستمر یا فرصت‌طلبی افراد باشد، چون کلاهبردارها می‌دانند که کسی نمی‌تواند اعمال آنها را به یک نیروی متمرکز گزارش دهد.

بررسی کامل همه‌ی موارد مختلف می‌تواند مانع از تکرار کلاهبرداری شود. این بررسی دقیق روی موارد تخلف، علائم مربوط یا موارد هشداردهنده می‌تواند راه را برای اتخاذ تصمیمات آگاهانه و کاهش زیان‌ها هموار کند.

- تعامل با کارمندان: مطمئن شوید که آنها سیاست‌های شرکت درباره‌ی کلاهبرداری را به خوبی درک می‌کنند و نه تنها از پیامدهای آن برای شرکت، بلکه از تأثیرات احتمالی روی موقعیت خود به عنوان یک کارمند آگاه هستند.

بسیار مهم است که کسب و کارتان یک طرح واکنش سریع داشته باشد. اگر به موردی مشکوک شدید قبل از وقوع حادثه وارد عمل شوید ولی واکنش بیش از اندازه نشان ندهید.

منبع

Mulligan Micheal, The devil on recession's shoulder Working life, May 2009.

